

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

30 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte: Timofti Vladimir,

Judecătorii: Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena și Boico Victor,

judecând fără citirea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Damașcan Oleg în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Vulcănești din 21 decembrie 2016 și deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 13 martie 2018, în cauza penală în privința lui

Donea Petru xxxxx, născut la xxxxx, originar xxxxx și domiciliat xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 09.07.2014 – 21.12.2016;

Instanța de apel: 31.01.2017 – 13.03.2018;

Instanța de recurs: 12.07.2018 – 30.10.2018.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Vulcănești din 21 decembrie 2016, Donea Petru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 7 (șapte) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 7000 (șapte mii) unități convenționale, echivalentul a 140000 (una sută patruzeci mii) lei și cu privarea de dreptul de ocupa funcții în organele de stat pentru o perioadă de 7 (șapte) ani.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că inculpatul Donea Petru, activând în calitate de inspector al Inspecției Teritoriale de Muncă UTA Găgăuzia, fiind înzestrat cu atribuții în domeniul protecției muncii, fiind persoană publică, în atribuțiile căruia intră exercitarea controlului de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii, constatarea contravențiilor, întocmirea proceselor-verbale potrivit art. 55 alin. (1) și art. 409 Cod contravențional, având anumite drepturi și obligațiuni în conformitate cu fișa postului, aflându-se în or. Vulcănești, folosindu-se de situația de serviciu, acționând contrar obligațiilor sale de serviciu, urmărind scopul de a primi bani ce nu i se cuvin, pentru a nu îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale și contrar acesteia, contrar prevederilor art. 22 a Legii nr. 158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, prin încălcarea

prevederilor art. 9 alin. (2) lit. a) Codul muncii, art. 4 alin. (2) lit. b), art. 11 alin. (2) lit. b) și art. 113 al Legii nr. 140 din 10 mai 2001 „Privind Inspectoratul de Stat al muncii”, întru a nu arăta toate încălcările depistate, totodată pentru a ascunde faptul că la SRL „Agro-com-SANZ” ar fi fost angajate ilegal două persoane și pentru a nu-l atrage la răspundere conform Codului contravențional pe administratorul SRL „Agro-com-SANZ”, Bria Serghei, pentru încălcările depistate în cadrul controlului efectuat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii la întreprinderea SRL „Agro-com-SANZ”, amplasat cu sediul în s. Etulia, r-nul Vulcănești, la 20 mai 2014, a pretins și a extorcat de la cet. Bria Serghei, suma bănească în mărime de 2000 lei, în scopurile menționate mai sus.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal - pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către o persoană publică sau de către o persoană publică străină de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia cu extorcarea de bunuri sau servicii enumerate la alin. (1) art. 324 Cod penal.

3. Avocatul Gorlenco Oleg în numele inculpatului a depus cerere de apel, solicitând casarea sentinței cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În argumentarea apelului apărarea a invocat că prima instanță nu a ținut cont de toate circumstanțele cauzei, acțiunile inculpatului au fost greșit calificate conform art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal.

A considerat apelantul, că la pronunțarea sentinței instanța judecătorească nu a luat în considerație declarațiile inculpatului Donea Petru referitor la faptul că vina sa în săvârșirea infracțiunii incriminate nu a recunoscut-o și a dat explicații respective.

Astfel, acuzatorul de stat nu a adus probe care ar confirma învinuirea, procesul-verbal de percheziție a biroului de serviciu a lui Donea Petru fiind pasibil criticii, deoarece careva dovezi care l-ar demasca pe ultimul în săvârșirea infracțiunii imputate în această locațiune nu s-au depistat.

Cu referire la procesul-verbal de cercetare micro SD, ridicat de la Bria Sergiu și stenograma anexată, aceasta nu poate fi considerată ca probă deoarece nu s-a confirmat precum că glasurile ar aparține lui Bria Sergiu sau lui Donea Petru.

În opinia apelantului inculpatul Donea Petru nu are careva tangență la probele enunțate de acuzator, și anume la cele zece bancnote cu nominalul de 100 lei fiecare și a 5 bancnote cu nominalul de 200 lei fiecare, deoarece atât bancnotele menționate, cât și pe folia în care s-au aflat nu s-au depistat urmele papilare.

Apărarea a criticat și declarațiile lui Bria Sergiu, deoarece potrivit acestora la întreprinderea condusă de dânsul, SRL „Agro-com-SANZ”, nu s-au depistat careva încălcări în ce privește angajarea ilegală a două persoane, în special Vsevolod și Ludmila Engheliman. Deci rezultă că în cazul lipsei cărorva încălcări reprezentantul

Inspecției Teritoriale de Muncă a UTA Găgăuzia nici nu avea temei pentru a întocmi față de persoana cu funcție de răspundere procesul-verbal pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 55 Cod Contravențional, mai mult nu existau motive de expediere a acestui proces-verbal contravențional instanței judecătorești, solicitând sancționare pentru careva abateri.

A invocat apărarea, că în ședința de judecată martorii Munteanu Anatol, Afteni Valentin și Verșina Grigorii, care sunt persoane cointeresate în acest proces din partea acuzării, nu au putut explica de ce la presupusa transmitere a banilor din partea declaratului Bria Serghei lui Donea Petru, ultimul nu a fost reținut în flagrant în același loc. Totodată martorii în cauză au explicat că, potrivit celor aflate de la Bria Segiu la întreprinderea SRL „Agro-com-SANZ” nu au fost careva încălcări în activitate.

În ce privește versiunea, precum că urmărind automobilul condus de Donea Petru au observat că din geamul din dreapta a fost aruncată folia cu banii, apărarea a menționat că astfel de declarații nu corespund realității, dat fiind faptul că fiind stopat forțat automobilul în care se afla inculpatul, nu s-a cercetat inițial careva porțiune de teren al presupusei aflări a foliei cu bani, ci s-a început perchezițiile corporale și a autoturismului și doar peste o oră negăsind ceva important pentru sine, colaboratorii CNA chipurile din întâmplare depistează folia în tufari.

Apărarea a remarcat, că conținutul convorbirilor din stenogramele anexate la dosar și declarațiile martorilor expuse sunt contradictorii, nu se conțin în stenograme careva date precum că Donea Petru ar fi cerut, cu atât mai mult extorcat suma de bani de la Bria Sergiu, fapt ce afectează grav credibilitatea acestor martori.

La fel, din conținutul stenogramelor convorbirilor nu rezultă clar cu ce a fost de acord Donea Petru, când Bria Sergiu a menționat ceva despre două mii.

Totodată, chiar dacă în înregistrarea video se vede cum Bria Sergiu filmează o folie în interiorul automobilului unde să presupune că se aflau banii, această probă nu poate fi admisibilă, dat fiind faptul că banii - 2000 lei, au fost oferți și marcați de CNA, adică organul de urmărire penală a depășit gradul de cercetare pasivă al unei activități infracționale oferind banii - 2000 lei, iar din conținutul acestor înregistrări, se observă cum Bria Sergiu din proprie inițiativă instigă insistent inculpatul Donea Petru, scoate ceva, posibil banii și într-un interval de câteva minute ține banii în mână, astfel instigându-l pe inculpat, discutând între timp cu inculpatul, prin ce se confirmă atitudinea evidentă de provocare, or, din stenograme rezultă că inculpatul nu a întreprins acțiuni active și nu a cerut nicicând să fie înmânate careva sume de bani de către Bria Sergiu, pentru careva acțiuni sau inacțiuni.

În acest sens apărarea a făcut referire la jurisprudența Curții Europene, și anume cauzele *Pareniuc vs. Moldova din 01 iulie 2014*; *Van Mechelen și alții vs. Olanda, din 23 aprilie 1997*; *Teixeira de Castro vs. Portugalia, din 09 iunie 1998*; *Vanyan vs. Rusia, din 15 decembrie 2005*; *Romanauskas vs. Lituania, din 05 februarie 2008*; *Khudobin vs. Rusia, din 26 octombrie 2010*; *Sandu vs Moldova, din 11 februarie 2014*.

Apelantul a subliniat, că în situația în care un acuzat susține că a fost provocat la săvârșirea unei infracțiuni, instanțele judecătorești trebuie să examineze minuțios materialele cauzei penale, deoarece pentru a îndeplini cerința unui proces echitabil, toate probele obținute în rezultatul provocării de către organul de urmărire penală trebuie să fie excluse. Pentru a verifica dacă persoana a fost provocată să săvârșescă infracțiunea, instanțele judecătorești trebuie să stabilească dacă ea putea fi în mod rezonabil considerată ca fiind implicată în activitatea infracțională respectivă până la implicarea organului de urmărire penală.

La fel, în cazul în care implicarea organului de urmărire penală se limitează la asistarea unei persoane, la înregistrarea săvârșirii unei acțiuni ilegale de către o altă persoană privată, factorul determinant rămâne a fi comportamentul celor două persoane. Prin urmare, întrucât Donea Petru a invocat constant argumentul instigării și provocării la săvârșirea infracțiunii, urmează a fi apreciat modul în care instanțele judecătorești au apreciat comportamentul lui Bria Sergiu și a colaboratorilor CNA, sub acest aspect în prezenta cauză.

Apelantul a considerat, că în speță nu sunt întrunite condițiile pentru angajarea răspunderii penale a lui Donea Petru, sub aspectul lipsei probelor pertinente, obiective și veridice, dobândite legal, care ar confirma săvârșirea infracțiunii și sub aspectul încălcării dreptului inculpatului la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 al Convenției Europene a Drepturilor Omului.

3.1. În cererea de apel suplimentară declarată de inculpat a fost invocat, că descoperirea infracțiunii din speță a fost o operație trucată organizată de către colaboratorii CNA Afteni Valentin și Munteanu Anatol și complicele sau „agentul” neangajat al CNA, cetățeanul Bria Serghei, pe numele căruia au fost pornite mai multe cauze penale.

Apelantul a evidențiat că nu este clar în ce moment, agentul CNA Bria Serghei, depune declarații sincere ori corecte:

- la un moment, acesta a dat declarații în fața primei instanțe precum că el este la curent cu plângerea depusă de cet. Engheliman, a dat explicații la toate instanțele: CNA, Procuratura Cahul, Poliția Cahul, și la moment dă aceleași explicații la Inspekția Muncii.

- un alt moment, tot în instanță, dă o altă explicație, *„în legătură cu faptul că la moment sunt ocupat cu lucrările agricole în câmp și cu teama că Inspekția Muncii mă vor teroriza (dar din registrul de evidență a controalelor, Inspekția Muncii nu efectuase nici un control în ultimii 5-6 ani la întreprinderea din cauza că această întreprindere aparține agentului Bria), când m-am întors seara acasă, am intrat pe internet și am căutat unde este o secție CNA mai aproape de domiciliul meu, găsind informația în calculator, a doua zi am mers la Cahul la CNA și am depus cererea”*.

A invocat inculpatul, că nu este clar în ce moment agentul Bria dă declarații veridice: când dă explicația că nici nu știa unde se afla CNA, sau când deja după ce a fost interogat de către colaboratorii CNA Munteanu Anatol și Afteni Valentin și a fost de acord să dea declarații false împotriva sa, precum că a cerut și l-a obligat să-i dea o sumă de bani și l-a amenințat cu multiple controale din partea Inspekției Muncii.

Apelantul a menționat, că din explicațiile colaboratorului CNA Lunca Valeriu, nu este clar de ce colaboratorii CNA nu au acționat și nu a fost reținut Donea Petru, la momentul primirii sumei de bani.

La fel, a apreciat ca fiind contradictorii și declarațiile cameramanului CNA, Verșina Grigorii și ale martorului Afteni Valentin.

A susținut că este neclară poziția colaboratorilor CNA, deoarece dacă au văzut că Bria Serghei i-a transmis banii, atunci de ce nu au acționat imediat, cu atât mai mult că erau cu 3 automobile, iar din explicațiile lui Afteni Valentin, toată operația se înregistra cu aparate video.

Din declarațiile lui Munteanu Anatol (f.d. 8 p.5), rezultă că, aflându-se la distanța de 100 metri, el a auzit că motorul automobilului lui funcționa, dar abia după ce Bria Serghei a ieșit din automobilul inculpatului, Donea Petru a pornit motorul automobilului și a plecat. Tot din explicațiile lui, toată operația a fost înregistrată, dacă el a văzut că s-a deschis geamul la ușa din dreapta din față și a văzut că a fost aruncată o folie din automobil, atunci de ce la momentul reținerii nu s-au găsit banii (folia), dar abia după 1-2 ore a fost depistat o folie după un tufar pe terasament la o distanță de 3-5 metri de la automobil.

În opinia inculpatului prima instanță nu a răspuns la argumentele apărării: lipsa amprentelor pe bancnote, lipsa amprentelor pe folie, rezultatele expertizei la înregistrare audio, dovadă practic-științifică la care este dovedit faptul ca la aruncarea unui obiect din corpul care se mișcă în spațiu, se formează turbulență și obligatoriu obiectul va nimeri în spatele automobilului, dar nicidecum pe terasament după un tufar la distanța de 3-5 metri.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 13 martie 2018 apelurile au fost respinse și menținută sentința.

În susținerea soluției pronunțate instanța de apel a statuat, că probele cercetate în prima instanță și verificate de către instanța de apel prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, confirmă cu certitudine vinovăția inculpatului.

Totodată, în opinia instanței de apel, acțiunile lui Donea Petru legal au fost calificate de către organul de urmărire penală în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal - corupția pasivă, pretinderea, acceptarea sau primirea, de către o persoană publică de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru sine pentru a îndeplini sau nu a unei acțiuni în exercitarea funcției sale, săvârșite cu extorcarea de bunuri enumerate la alin. (1) art. 324 Cod penal.

În acest sens instanța de apel a statuat, că cadrul procesului penal a fost confirmat faptul, că Donea Petru, activând în calitate de inspector al Inspecției Teritoriale de Muncă, UTA Găgăuzia, fiind persoană publică, urmărind scopul de a primi bani ce nu i se cuvin, în continuarea intențiilor sale infracționale a extorcat de la cet. Bria Serghei suma de 2000 lei, pentru faptul, că la SRL „Agro-com-SANZ” au fost angajate ilegal două persoane și pentru a nu-l atrage pe ultimul la răspunderea pentru contravenție pentru toate încălcările depistate la 20 mai 2014 în cadrul efectuării controlului la întreprinderea SRL „Agro-com-SANZ”, amplasată în s. Etulia, r-nul Vulcănești.

Astfel, din conținutul rechizitoriului rezultă faptul, că lui Donea Petru, i-a fost incriminată pretinderea, acceptarea sau primirea de către o persoană publică pentru sine a bunurilor ce nu i se cuvin pentru îndeplinirea sau neîndeplinirea acțiunii, care intră în obligațiile lui de serviciu sau în încălcarea obligațiilor sale, săvârșite cu extorcarea bunurilor.

Instanța de apel a constatat, că toate semnele menționate și-au găsit confirmarea în cadrul anchetei judiciare, inclusiv și extorcarea ca modalitate normativă a faptei prejudiciabile în contextul variantei agravate de la lit. c) alin. (2) art. 324 Cod penal.

Din circumstanțele cauzei rezultă faptul, că Bria Serghei, a fost pus într-o situație, care l-a impus de a transmite remunerația ilegală coruptului, pentru ca să preîntâmpine consecințele frauduloase pentru dânsul, întrucât în cazul neîndeplinirii obligațiilor sale de serviciu, adică în cazul întocmirii proceselor-verbale corespunzătoare cu privire la contravenție, întreprinderea condusă de către el ar putea fi sancționată cu amendă în sume considerabile (20000 lei, adică cu 10000 lei pentru fiecare lucrător nelegal) care cu mult depășește suma în mărime de 2000 lei, cerută de către inculpat.

Instanța de apel a menționat că nerecunoașterea vinovăției de către inculpat reprezintă o metodă de apărare și o tentativă de a evita răspunderea penală.

Așadar, în opinia instanței de apel vinovăția inculpatului se dovedește prin: declarațiile martorilor Bria Serghei (f.d. 100-102, vol.II); Munteanu Anatol, Afteni Valentin, precum și prin: procesul-verbal de percheziție a automobilului lui Donea Petru, model „Mercedes”, n/î xxxxx din 21 mai 2014 (f.d. 60-61 vol.I); procesul-verbal de cercetare a discului micro SD, ridicat de la cet. Bria Serghei și stenogramele anexate ale convorbirilor din 20 mai 2014 între Bria Serghei și Donea Petru despre circumstanțele și locul indicat de către cet. Bria Serghei; procesul-verbal de audiere a convorbirilor telefonice și înregistrările video, care au fost înregistrate pe DVD-R „Barges” și stenogramele anexate ale convorbirilor între Bria Serghei și Donea Petru din 21 mai 2014, fotocopiile a 10 bancnote cu valoarea nominală de 100 lei fiecare și cinci bancnote cu valoarea nominală de 200 lei, fiecare (f.d. 25-27 vol.I); procesul-verbal privind efectuarea percheziției în biroul de serviciu al cet. Donea Petru, în cadrul căreia ultimul a transmis benevol un set de documente cu referire la controlul efectuat la SRL „Agro-com-SANZ” (f.d. 68 vol.I); descifrarea convorbirilor telefonice pentru perioada 20 mai 2014 - 21 mai 2014 (f.d. 177-179 vol.I); procesul-verbal de confruntare între Bria Serghei și Donea Petru din 24 iunie 2014 (f.d. 212-215 vol.I); raportul de expertiză chimică tehnico-criminalistică nr. 1142-1143 din 20 iunie (f.d. 152-159 vol.I).

Cu referire la argumentul apărării, că partea acuzării a indicat în calitate de probe procesul-verbal de percheziție a biroului de serviciu lui Donea Petru, deoarece careva probe care l-ar demasca în săvârșirea infracțiunii care i se impută, nu au fost depistate în locul dat, instanța de apel a considerat că acest argument este neîntemeiat, întrucât după cum rezultă din caracterul faptei incriminate inculpatului, legătura între remunerația primită și comportamentul de serviciu a celui vinovat trebuie să aibă un caracter obiectiv, faptul care și a fost confirmat prin

materialele controlului efectuat în SRL „Agro-com-SANZ”, care au fost ridicate în biroul de serviciu.

Referitor la argumentul că procesul-verbal de cercetarea a micro SD, ridicat de la Bria Serghei și a stenogramei anexate, nu poate să se considere ca o probă, fiindcă nu s-a confirmat faptul, că vocile aparțin lui Bria Serghei și Donea Petru, instanța de apel a ajuns la concluzia, că înregistrarea audio în ansamblu cu declarațiile martorului Bria Serghei, care au fost date sub jurământ, precum și cu înregistrarea video a întâlnirilor și alte probe confirmă faptul, că în cadrul întâlnirilor între Bria Serghei și Donea Petru au avut loc discuțiile referitor la acțiunile ilegale presupuse din partea lui Donea Petru, din care reiese faptul, că ultimul promite, că va întreprinde toate măsurile necesare pentru că Bria Serghei, să nu fie pedepsit pentru încălcările, depistate în cadrul controlului efectuat.

Cu referire la argumentul apelantului, precum că inculpatul Donea Petru nu are careva tangență cu probele prezentate de către acuzatorul de stat, și anume cu cele 10 bancnote cu valoarea nominală de 100 lei fiecare și 5 bancnote cu valoarea nominală de 200 lei fiecare, întrucât atât pe bancnotele indicate, cât și pe folia în care s-au aflat banii, nu au fost depistate amprente digitale, instanța de apel a menționat că, componența infracțiunii, prevăzute de art.324 Cod penal, este formală și se consideră finisată din momentul săvârșirii de fapt a unei din acțiunile ce intră în latura obiectivă a infracțiunii.

Totodată, mijloacele bănești au fost transmise inculpatului, și pe urmă au fost găsite lângă automobilul inculpatului după reținerea lui, fapt confirmat prin declarațiile martorilor și prin înregistrarea video. Dar faptul, că pe bancnotele și pe folia în care au fost puse bancnotele după indicațiile inculpatului, nu au fost depistate amprente digitale ale inculpatului certifică că inculpatul a reușit să le arunce din automobil, fără a lăsa careva urme.

Din declarațiile martorilor Bria Serghei, rezultă că la momentul transmiterii banilor inculpatul a fost foarte precaut, a indicat folia în care urmează a fi puși banii, nu i-a numărat și nici nu a luat folia în mâini, doar prin gesturi a indicat unde trebuie să-i pună. Tot aici urmând a fi luate în considerație locul și circumstanțele întâlnirii, stabilite de către inculpat. Nestopând motorul automobilului, nediscutând obiectul controlului, referitor la care și a fost fixată întâlnirea, deja după transmiterea banilor inculpatul a încercat să se ascundă.

Instanța de apel a evidențiat, că prin circumstanța dată se explică și răspunsul la argumentul părții apărării privind faptul, că din declarațiile martorilor Munteanu Anatol, Afteni Valentin și Verșina Grigorii rezultă că inculpatul nu a fost reținut la locul transmiterii banilor. Careva divergențe neconsiderările în declarațiile martorilor nu certifică despre neadevărul lor.

Cu referire la argumentul apărării că declarațiile martorilor sunt contradictorii și că în stenogramă nu se conțin careva date precum că Donea Petru, a solicitat, mai mult a extorcat bani de la Bria Serghei, precum și că din conținutul stenogramei convorbirilor nu este clar cu ce a fost de acord Donea Petru, când Bria Serghei, a spus ceva despre suma de 2000 mii de lei, instanța de apel a menționat că din analiza desfășurată, se dovedește faptul primirii de către inculpat

a sumei de bani, totodată a accentuat că în jurisprudență rar se întâlnesc cazuri, când părțile, conștientizând că ei săvârșesc o infracțiune care prevede pedeapsa penală, detaliat au stipulat condițiile „înțelegerii” sale. Mai mult, din doctrina penală rezultă faptul, că acordul respectiv poate să fi atât pronunțat, cât și tacit.

Cu referire la argumentul apărării precum că nu corespund realității declarațiile colaboratorilor CNA, care au menționat că urmărind automobilul condus de către Donea Petru au observat că din geamul din dreapta a fost aruncată folia cu banii, deoarece fiind stopat forțat, automobilul în care se afla inculpatul, nu a fost cercetată inițial careva porțiune de teren unde posibil se afla folia cu banii, ci s-au început perchezițiile corporale și a autoturismului și doar peste o oră negăsind ceva important pentru sine, colaboratorii CNA chipurile din întâmplare au depistat folia în tufari.

Instanța de apel a enunțat, că circumstanțele aduse indică la faptul, că inculpatul a avut timp de a se izbăvi de mită (adică suma transmisă).

Din analiza efectuată a probelor, instanța de apel a atras atenția în special la faptul, că pe înregistrarea video din 21 mai 2014 făcută în cadrul percheziției automobilului model „Mercedes”, n/î xxxxx, care aparține lui Donea Petru, la minutul 57:48-58 sec. cu numărul M2U00369, se vede bine că geamul automobilului a fost deschis din partea terenului unde a fost găsită folia, iar la a 58-a minută Donea Petru, personal apasă pe butonul înăuntrul automobilului și geamul automat se închide, fapt care se confirmă prin dispozițiile martorilor precum că ultimul prin geam a aruncat folia. În același timp se vede, că lipsește folia despre care a comunicat martorul Bria Serghei, în care au fost puși banii conform indicațiilor lui Donea Petru.

Concomitent, pe DVD-R „Barges” cu volum de 4,7 GB/120 min cu înregistrarea audio și video a convorbirilor, interceptate și înregistrate între Bria Serghei și Donea Petru, care a avut loc la 21 mai 2014, rezultă faptul, că la minutul 01:23 sec. în momentul când Bria Serghei s-a așezat în automobilul model „Mercedes”, n/î xxxxx care aparține lui Donea Petru, lângă mânerul cutiei de viteze a fost găsită o folie lipicioasă amplasată în mod vertical, dar apoi devorând video la min. 02:20 sec. folia deja este îndoită și este în mod orizontal și la min. 01:58 sec. folia a apărut și pe camera amplasată pe Bria Serghei și a fost auzită discuția, pe parcursul căreia a fost numită suma de 2000 lei.

Argumentul apelantului privind faptul, că proba practic-științifică care a demonstrat că la aruncarea unui obiect dintr-un alt obiect care se află în mișcare în spațiu (în cazul dat automobilul), apare turbulență și obiectul obligatoriu va fi în urma automobilului, dar nicidecum sub un tufar la o distanță de 3-5 metri, a fost apreciat ca neîntemeiat de către instanța de apel, deoarece pentru raportul dat nu sunt suficiente numai datele obiective: viteza mijlocului de transport; prezența/lipsa, direcția și viteza vântului; distanța fixă până la obiectul depistat și greutatea lui.

Reieșind din distanța neînsemnată de la automobil este posibil doar de presupus că folia indicată a fost aruncată din automobil nemijlocit înainte de a se stopa, dar aruncarea la distanța neînsemnată indicată din salonul automobilului nu

este posibil de a fi exclusă. Concluzia dată nu este bazată pe o presupunere, întrucât a fost confirmată și prin declarațiile martorului Verșina Grigorii.

Cu referire la argumentul apelantului precum că urmează a fi apreciate critic declarațiile lui Bria Serghei, întrucât conform declarațiilor lui, la întreprinderea condusă de dânsul, SRL „Agro-com-SANZ”, la care inculpatul a efectuat controlul, nu s-au depistat careva încălcări în ce privește angajarea ilegală a două persoane, în special Vsevolod și Ludmila Engheliman. Deci rezultă că în cazul lipsei cărorva încălcări reprezentantul Inspecției Teritoriale de Muncă a UTA Găgăuzia nici nu avea temei pentru a întocmi față de persoana cu funcție de răspundere procesul-verbal pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 55 Cod contravențional, mai mult, nu existau motive de expediere a acestui proces-verbal contravențional instanței judecătorești, solicitând sancționare pentru careva abateri.

Instanța de apel a menționat că aprecierea subiectivă a lui Bria Serghei, a unui fapt juridic de angajare ilegală, ținând cont de dreptul lui de a nu se demasca, nu poate fi considerată ca absolut corectă și adevărată. Declarațiile lui privind lipsa cărorva încălcări în acțiunile lui, bineînțeles că sunt condiționate de dorința de a evita sancțiunea pentru încălcarea și nu permite de a se referi critic la toate declarațiile lui.

Partea apărării indică, că banii în mărime de 2000 lei au fost marcați de CNA, considerând că organul de urmărire penală a depășit nivelul de cercetare pasivă a activității infracționale - propunând banii în mărime de 2000 lei, iar Bria Serghei, ar fi agent provocator, în acest sens făcând referire și la jurisprudența CtEDO.

Însă instanța de apel a considerat că afirmațiile cu privire la faptul, că a avut loc provocarea, iar martorul Bria Serghei ar fi agent al organului de urmărire penală în contextul comiterii anterioare de către acesta a unui accident rutier, nu are nici o tangență la prezenta cauza.

Instanța de apel a menționat, că în partea dată partea apărării contravine poziției inculpatului, care neagă atât faptul pretinderii și acceptării, cât și însuși faptul primirii remunerației ilegale.

Cu referire la pretinsa provocare a inculpatului, instanța de apel a punctat, că această afirmare este neîntemeiată, întrucât plângerea care a parvenit în inspecția muncii din procuratură într-adevăr a avut loc și acest fapt veridic a fost stabilit.

Inculpatul în cadrul atribuțiilor de serviciu a stabilit sediul întreprinderii SRL „Agro-com-SANZ” și a conducătorului Bria Serghei, și în cadrul efectuării controlului ilegal a extorcat bunurile în schimb de a nu îndeplini obligațiile sale.

Cu referire la argumentele apelantului, că în cazul dat nu sunt respectate condițiile pentru atragerea la răspunderea penală a lui Donea Petru, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, din cauza lipsei unor probe obiective, veridice și pertinente, administrate în mod legal și care ar confirma săvârșirea infracțiunii, precum și din cauza încălcării dreptului inculpatului la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 al Convenției Europene privind drepturile omului.

Instanța de apel a menționat, că pe parcursul procesului penal, drepturile procesuale ale inculpatului au fost respectate, acțiunile la urmărirea penală au fost efectuate în conformitate cu cerințele legislației în vigoare, normele internaționale și jurisprudența Curții.

Totodată, în cazul dacă legislația de procedură penală prevede acțiuni procesuale la cauza penală, atunci acestea au fost supuse controlului ierarhic din partea judecătorului de instrucție sau după circumstanțe, instanței de recurs.

Astfel, nefiind stabilite careva încălcări sau erori procesuale, iar încălcările la care face trimitere partea apărării nu au careva consecințe juridice.

Toate măsurile speciale de investigație, efectuate în prezenta cauza au fost autorizate în modul prevăzut de lege, rezultatele cărora ulterior au fost verificate și autentificate prin încheierea judecătorului de instrucție, care a intrat în vigoare, prin necontestarea lor de către partea apărării. Partea apărării a avut acces la toate materialele cauzei penale, la toate probele administrate atât la etapa urmăririi penale, cât și la etapa examinării cauzei în instanța de judecată.

Mai mult, partea apărării a dispus de toată informația pentru a-și pregăti poziția legală.

La capitolul individualizării pedepsei penale, instanța de apel a considerat că prima instanță a ținut cont de prevederile art. art. 2, 7, 61, 75 Cod penal.

5. Avocatul Damașcan Oleg în numele inculpatului, în termenul prevăzut de lege, invocând temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, din motiv că instanțele de fond greșit au încadrat acțiunile inculpatului și nu au aplicat corect prevederile privind individualizarea pedepsei.

A menționat că se află în concediul medical și urmează ca ulterior să depună recursul motivat, după recepționarea traducerii deciziei instanței de apel.

5.1. La 09 iulie 2018, avocatul Damașcan Oleg în numele inculpatului, a depus recurs motivat, invocând de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, solicitând casarea hotărârilor judecătorești cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunile inculpatului să fie reîncadrate.

În argumentarea recursului menționează că instanțele de fond au încălcat prevederile art. 385 alin. (1) Cod de procedură penală, au pronunțat soluția de condamnare, bazându-și motivarea exclusiv pe probe indirecte, neconcludente și nepertinente, admitând în principiu încălcarea prevederilor art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală.

Remarcă, că declarațiile martorilor (exclusiv din partea acuzării) constau din declarații ale denunțătorului și reprezentanților organelor de drept participanți la pretinsa faptă, care sunt indirecte și neconcrete, pe alocuri chiar contradictorii.

Aceste declarații urmează a fi apreciate critic dat fiind faptul că toți martorii acuzării sunt persoane cointeresate în acest dosar.

Declarațiile denunțătorului Bria Serghei nu își găsesc o argumentare și finalitate dat fiind faptul că chiar din materialele cauzei penale, nu au fost depistate

careva nereguli în ceea ce privește angajarea ilegală a cărorva persoane, astfel nu există nici motivul de pretindere a cărorva sume de bani de către inculpat.

De asemenea, urmează a fi apreciate critic și declarațiile date de către martorii Munteanu Anatol, Afteni Valentin, Verșina Grigorii, toți fiind colaboratori ai poliției și CNA, care fiind audiați de prima instanță și de către instanța de apel, nu au putut explica de ce Donea Petru nu a fost reținut în flagrant, de către cine a fost găsită folia cu bancnote, de ce nu a fost înfăptuită o expertiză dactiloscopică, în vederea stabilirii prezenței amprentelor inculpatului pe folia cu bancnote ridicată.

Totodată, la dosar lipsește o expertiză prin care să se demonstreze faptul că pe degetele lui Donea Petru au fost depistate urme ale substanțelor aplicate pe bancnotele recunoscute ca corpuri delictive.

La fel, nu a fost întocmit un proces-verbal de cercetare a unui perimetru concret, în vederea depistării foliei cu bancnote la o distanță considerabilă de la locul stopării automobilului în care se afla Donea Petru.

Procese-verbale de efectuare a perchezițiilor corporale din biroul de serviciu și a automobilului lui Donea Petru, nu pot fi apreciate ca probe care susțin acuzarea, dat fiind faptul că din contra demonstrează că la Donea Petru nu a fost depistat careva obiecte ce ar demonstra vinovăția.

Cu referire la procesul-verbal de cercetare a micro SD ridicat de la Bria Serghei și stenograma anexată, aceasta nu poate fi considerată ca probă, deoarece iarăși nu demonstrează și nu probează careva fapte infracționale, ba mai mult, nu este stabilit cu certitudine ale cui voci sunt înregistrate pe acest micro SD.

Din stenogramele administrate de acuzare și din conținutul înregistrării video din momentul presupusei transmiteri a sumei bănești, nu se observă clar ce anume este în folie, ba chiar se demonstrează faptul că Donea Petru nu a întreprins careva acțiuni active de pretindere a cărorva sume de bani, mai mult nu se demonstrează atitudinea provocatoare și instigatoare a lui Bria Sergiu.

Susține recurentul că prin acțiunile organului de urmărire penală, dar și materialele cauzei, se observă clar încălcarea dreptului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 CȚEDO, situație analogică cu speța din cauza *Pareniuc vs Republica Moldova din 01 iulie 2014*.

Astfel, consideră că prima instanță la pronunțarea sentinței nu a luat în calcul că organul de urmărire penală nu a prezentat probe ce ar demonstra, că Donea Petru a cerut bani de la Bria Sergiu, probele prezentate de către partea acuzării în susținerea învinuirii sunt lovite de nulitate în temeiul art. 94 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, deoarece au fost obținute prin provocarea, facilitarea și încurajarea persoanei la săvârșirea infracțiunii.

Consideră că partea acuzării nu a prezentat probe ce ar demonstra că inculpatul a pretins bani anume prin metoda de extorcare de la Bria Sergiu, instanța nu a verificat și nici nu a motivat soluția expusă în sentință, care probe directe demonstrează acțiunile de extorcare și prin ce modalitate concret se exprimă ele, pentru a da un conținut clar, determinat și real faptelor prejudiciabile imputate inculpatului.

Totodată, din declarațiile martorului Bria Serghei nu rezultă că mijloacele bănești au fost transmise prin acțiuni de extorcare; nu au fost stabilite și probate acțiuni prin care ar fi fost lezată libertatea psihică a lui Bria Sergiu, de a acționa într-un fel sau altul, ultimul având posibilitatea reală de a refuza în orice moment, din probele aduse de acuzare și reținute de prima instanță pentru calificarea acțiunilor inculpatului nu reiese faptul că organul de urmărire penală ar fi dispus de vreo probă, informație obiectivă, precum că inculpatul pune piedici, amenință, impune pe Bria Sergiu de a-i transmite careva sume de bani.

Consideră că la stabilirea pedepsei, instanța de judecată urma să țină cont de prevederile art. art. 61, 75 Cod penal, de persoana inculpatului care este caracterizat pozitiv, anterior nu a fost condamnat, pe parcursul activității de serviciu s-a recomandat ca un colaborator disciplinat și ordonat, astfel că scopul corectării și reeducării inculpatului va putea fi atins prin aplicarea în privința lui a unei pedepse minime prevăzute din sancțiunea art. 324 alin. (2) Cod penal, cu suspendarea executării pedepsei.

Mai invocă apărarea că atât organul de urmărire penală pornind dosarul penal în baza prevederilor art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, cât ulterior și instanța de fond nu a ținut cont de lipsa probelor directe, și de faptul că suma solicitată este în mărimea a 100 u.c., respectiv fapta în cazul existenței probelor directe urma a fi calificată în baza art. 324 alin. (4) Cod penal.

Subsidiar menționează, că instanța de apel urma să amâne pronunțarea deciziei, dat fiind faptul că inculpatul a fost reținut de către autoritățile italiene până la finisarea dezbaterilor judiciare, iar instanța de apel a fost informată despre acest lucru de către Ministerul Justiției. Prin urmare, decizia a fost pronunțată în lipsa condamnatului.

6. Procurorul, a prezentat referință privind opinia sa asupra recursurilor ordinare declarate de către apărare, pledând pentru inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

În susținerea acestei opinii acuzatorul de stat menționează că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent și respectiv, decizia atacată conține motive legale pe care se întemeiază soluția.

7. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi respinse din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, adoptând soluția respectivă în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Reieșind din conținutul cererilor de recurs declarate, Colegiul penal atestă, că criticele apărării se întemeiază pe temeiul pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*.

De asemenea, instanța de recurs verificând argumentele invocate de către recurent, atestă că ultimul manifestă dezacordul și cu modalitatea de individualizare a pedepsei penale în privința inculpatului, ceea ce se încadrează în temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, Colegiul penal reține că potrivit prevederilor legale și practicii judiciare constante, pentru verificarea existenței temeiului menționat, instanța de recurs trebuie să țină seama de fapta săvârșită, cum aceasta a fost stabilită de către prima instanță și de către instanța de apel, și să supună unui control riguros încadrarea juridică a faptelor stabilite, verificând dacă acestea au fost încadrate corect potrivit normei penale.

În cazul în care faptele stabilite, incorect au fost încadrate într-o altă normă penală, rezultă că acestora le-a fost dată o încadrare juridică greșită.

Potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală.

În scopul aplicării corecte a prevederilor legale enunțate vine practica judiciară stabilită potrivit căreia erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În esență, apărarea invocă în recurs că prima instanță și instanța de apel nu au apreciat la justa valoare probele administrate în cauză, punând la baza hotărârilor judecătorești declarațiile contradictorii ale colaboratorilor organului de urmărire penală și ale martorului denunțător Bria Serghei, iar în consecință instanțele neîntemeiat au ajuns la concluzia privind condamnarea lui Donea Petru în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Verificând însă materialele dosarului în raport cu criticele recurentului, Colegiul penal constată, că eroarea semnalată de apărare nu se confirmă la examinarea recursurilor declarate, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile părții apărării, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

În acest context, Colegiul penal reține că potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel din 03 octombrie 2017, a fost admis demersul avocatului Damașcan Oleg cu privire la reluarea cercetării judecătorești în legătură cu declarațiile contradictorii ale martorilor Bria Serghei, Munteanu Anatol, Afteni Valentin, Lunca Valeriu și Verșina Grigorii (f.d. 10 verso, vol.III), iar ca urmare în ședința de judecată din 20 noiembrie 2017 au fost audiați martorii Munteanu Anatol, Lunca Valeriu, Bria Serghei și Verșina Grigorii, totodată fiind admis demersul apărării privind refuzul audierii martorului Afteni Valentin, din motivul aflării acestuia peste hotarele țării și imposibilitatea prezentării lui în proces (f.d. 19, 20, 21, 22, 23, vol.III).

Astfel, instanța de recurs constată că recurentul, în susținerea solicitărilor sale invocate în dezacord cu încadrarea juridică a faptelor imputate inculpatului, critică modalitatea de apreciere a probelor, însă sub acest aspect se impune precizarea că aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, iar convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după pertinența, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

În acest sens Colegiul consideră, că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia privind recunoașterea

vinovăției inculpatului Donea Petru în săvârșirea infracțiunii prevăzute de 324 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Cu referire la argumentul apărării prin care se invocă faptul, că atât organul de urmărire penală cât ulterior și instanțele de fond nu au ținut cont de lipsa probelor directe privind condamnarea inculpatului în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, și de faptul că suma solicitată este în mărime de 100 u.c., respectiv fapta în cazul existenței probelor urma a fi calificată în baza art. 324 alin. (4) Cod penal.

Colegiul penal menționează că art. 324 alin. (4) Cod penal, la care face referire apărarea, prevede că acțiunile prevăzute la alin. (1), săvârșite în proporții care nu depășesc 100 unități convenționale, se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Astfel, în sensul normei citate, se are în vedere că în cazul în care inculpatul a săvârșit faptele prescrise la alin. (1) art. 324 Cod penal, de pretindere, acceptare sau primire, personal sau prin mijlocitor, de către o persoană publică sau de către o persoană publică străină de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, iar proporțiile bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, ce nu i se cuvin nu depășesc 100 unități convenționale, în privința acestuia urmează a fi aplicate prevederile art. 324 alin. (4) Cod penal.

La caz, însă acțiunile inculpatului au fost încadrate potrivit agravantei prevăzute la art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, coruperea pasivă, pretinderea, acceptarea sau primirea, de către o persoană publică de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru a îndeplini sau nu a unei acțiuni în exercitarea funcției sale, *săvârșite cu extorcarea de bunuri enumerate la alin. (1) art. 324 Cod penal*, respectiv este alogică calificarea faptei conform solicitării avocatului, întrucât în acțiunile inculpatului este prezentă și agravanta de la alin. (2) art. 324 Cod penal, pe când din textul alin. (4) art. 324 Cod penal, se deduce că norma respectivă se referă doar la modalitățile faptelor prejudiciabile menționate în alin. (1) art. 324 Cod penal.

Prin urmare, argumentele apărării invocate în acest sens, urmează a fi apreciate ca neîntemeiate, îndeosebi din considerentele că apărarea se contrazice solicitând pe de o parte reîncadrarea faptelor inculpatului din prevederile art. 342 alin. (2) lit. c) Cod penal, în baza art. 324 alin. (4) Cod penal, iar pe de altă parte solicită aplicarea unei pedepse minime prevăzută de sancțiunea art. 324 alin. (2) Cod penal.

Corelativ, instanța de recurs respinge ca fiind lipsite de suport juridic și argumentele apărării invocate sub aspectul temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora instanța de judecată urma să țină cont de prevederile art. art. 61, 75 Cod penal, de persoana inculpatului care este caracterizat pozitiv, anterior nu a fost condamnat, pe parcursul activității de serviciu s-a recomandat ca un colaborator disciplinat și ordonat, astfel că scopul corectării și reeducării inculpatului va putea fi atins prin aplicarea în privința lui a

unei pedepse minime prevăzute din sancțiunea art. 324 alin. (2) Cod penal, cu suspendarea executării pedepsei.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia aceasta a fost condamnată.

Totodată, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

La caz, verificând materialele cauzei deduse judecății, Colegiul penal conchide că instanțele de fond la capitolul individualizării pedepsei au acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, au ținut cont de personalitatea inculpatului, care este caracterizat pozitiv la locul de trai, anterior nu a fost tras la răspundere penală, că nu a recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunii incriminate, că fapta săvârșită de el, potrivit prevederilor art. 16 Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave, de pericolul social al acestei infracțiuni și de lipsa circumstanțelor agravante.

Prin urmare, instanțele de fond ținând cont de scopul pedepsei, caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, că pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului în scopul restabilirii echității sociale, corectării acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane,

i-a aplicat lui Donea Petru o pedeapsă echitabilă, care este motivată, individualizată și aplicată în limitele prevăzute de lege.

Subsidiar, Colegiul penal consideră că nu pot fi reținute în vederea admiterii recursului nici argumentele apărării cu referire la faptul, că decizia instanței de apel a fost pronunțată în lipsa condamnatului deși acesta a fost reținut de către autoritățile Italiei și urma a fi extrădat, or, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel, se atestă că fiind pusă în discuție problema examinării cauzei în lipsa inculpatului, avocatul Damașcan Oleg a acceptat examinarea în lipsa inculpatului Donea Petru (f.d. 56, vol.III), în speță lipsind careva materiale care ar confirma extrădarea acestuia la momentul examinării cauzei de către instanța de apel.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate.

Astfel, erorile de drept invocate de avocatul Damașcan Oleg în numele inculpatului, prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 10), 12) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursurilor declarate, iar din aceste considerente se impune respingerea acestora, ca inadmisibile.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de către avocatul Damașcan Oleg în numele inculpatului, cu menținerea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 13 martie 2018, în cauza penală în privința lui **Donea Petru xxxxx**.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **13 decembrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

OPINIE SEPARATĂ

formulată de judecătorul Timofti Vladimir conform art. art. 339 alin. (7), 340 alin. (3) Cod de procedură penală, în cauza penală privind-l pe **Donea Petru xxxxx**,

30 octombrie 2018

mun. Chișinău

1. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr. 1ra-1590/2018 din 30 octombrie 2018, au fost respinse, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de către avocatul Damașcan Oleg în numele inculpatului Donea Petru xxxxx, cu menținerea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 13 martie 2018 și a sentinței Judecătorei Vulcănești din 21 decembrie 2016, prin care Donea Petru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 7 (șapte) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 7000 (șapte mii) unități convenționale, echivalentul a 140000 (una sută patruzeci mii) lei și cu privarea de dreptul de ocupa funcții în organele de stat pentru o perioadă de 7 (șapte) ani.

2. Pentru condamnarea inculpatului a fost constatată următoarea stare de fapt: inculpatul Donea Petru, activând în calitate de inspector al Inspecției Teritoriale de Muncă UTA Găgăuzia, fiind înzestrat cu atribuții în domeniul protecției muncii, fiind persoană publică, în atribuțiile căruia intră exercitarea controlului de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii, constatarea contravențiilor, întocmirea proceselor-verbale potrivit art. 55 alin. (1) și art. 409 Cod contravențional, având anumite drepturi și obligațiuni în conformitate cu fișa postului, aflându-se în or. Vulcănești, folosindu-se de situația de serviciu, acționând contrar obligațiilor sale de serviciu, urmărind scopul de a primi bani ce nu i se cuvin, pentru a nu îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale și contrar acesteia, contrar prevederilor art. 22 a Legii nr. 158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, prin încălcarea prevederilor art. 9 alin. (2) lit. a) Codul muncii, art. 4 alin. (2) lit. b), art. 11 alin. (2) lit. b) și art. 113 al Legii nr. 140 din 10 mai 2001 „Privind Inspectoratul de Stat al muncii”, întru a nu arăta toate încălcările depistate, totodată pentru a ascunde faptul că la SRL „Agro-com-SANZ” ar fi fost angajate ilegal două persoane și pentru a nu-l atrage la răspundere conform Codului contravențional pe administratorul SRL „Agro-com-SANZ”, Bria Serghei, pentru încălcările depistate în cadrul controlului efectuat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii la întreprinderea SRL „Agro-com-SANZ”, amplasat cu sediul în s. Etulia, r-nul

Vulcănești, la 20 mai 2014, a pretins și a extorcat de la cet. Bria Serghei, suma bănească în mărime de 2000 lei, în scopurile menționate mai sus.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal – coruperea pasivă, pretinderea, acceptarea sau primirea, de către o persoană publică de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru sine pentru a îndeplini sau nu a unei acțiuni în exercitarea funcției sale, săvârșite cu extorcarea de bunuri enumerate la alin. (1) art. 324 Cod penal.

3. Am semnat cu respect decizia, dar nu am fost de acord cu soluția adoptată și am propus o altă soluție, care urmează a fi desfășurată în continuare.

4. Din actele cauzei se constată că, proporțiile sumei bănești extorcate de către inculpatul Donea Petru de la Bria Serghei constituie 2000 lei.

La data săvârșirii infracțiunii - 20 mai 2014, conform art. 64 Cod penal, unitatea convențională de amendă era egală cu 20 de lei.

Conform prevederilor art. 324 alin. (4) Cod penal, acțiunile prevăzute la alin. (1), săvârșite în proporții care nu depășesc 100 unități convenționale, se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Raportând prevederile normei penale citate la circumstanțele de fapt ale cauzei, și având în vedere că la momentul săvârșirii infracțiunii, proporțiile sumei bănești extorcate de inculpat nu depășeau limita de 100 unități convenționale, consider că acțiunile incriminate lui Donea Petru urmau a fi încadrate potrivit prevederilor art. 324 alin. (4) Cod penal.

5. Ca urmare, consider incorectă motivarea din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr. 1ra-1590/2018 din 30 octombrie 2018, unde se invocă că: *„Cu referire la argumentul apărării prin care se invocă faptul, că atât organul de urmărire penală cât ulterior și instanțele de fond nu au ținut cont de lipsa probelor directe privind condamnarea inculpatului în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, și de faptul că suma solicitată este în mărime de 100 u.c., respectiv fapta în cazul existenței probelor urma a fi calificată în baza art. 324 alin. (4) Cod penal.*

Colegiul penal menționează că art. 324 alin. (4) Cod penal, la care face referire apărarea, prevede că acțiunile prevăzute la alin. (1), săvârșite în proporții care nu depășesc 100 unități convenționale, se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Astfel, în sensul normei citate, se are în vedere că în cazul în care inculpatul a săvârșit faptele prescrise la alin. (1) art. 324 Cod penal, de pretindere, acceptare sau primire, personal sau prin mijlocitor, de către o persoană publică sau de către o persoană publică străină de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, iar proporțiile bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, ce nu i

se cuvin nu depășesc 100 unități convenționale, în privința acestuia urmează a fi aplicate prevederile art. 324 alin. (4) Cod penal.

La caz, însă acțiunile inculpatului au fost încadrate potrivit agravantei prevăzute la art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, coruperea pasivă, pretinderea, acceptarea sau primirea, de către o persoană publică de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru sine pentru a îndeplini sau nu a unei acțiuni în exercitarea funcției sale, săvârșite cu extorcarea de bunuri enumerate la alin. (1) art. 324 Cod penal, respectiv este alogică calificarea faptei conform solicitării avocatului, întrucât în acțiunile inculpatului este prezentă și agravanta de la alin. (2) art. 324 Cod penal, pe când din textul alin. (4) art. 324 Cod penal, se deduce că norma respectivă se referă doar la modalitățile faptelor prejudiciabile menționate în alin. (1) art. 324 Cod penal.”

6. Drept urmare, consider că argumentele avocatului-recurent prin care se susține că „atât organul de urmărire penală cât ulterior și instanțele de fond nu au ținut cont de lipsa probelor directe privind condamnarea inculpatului în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, și de faptul că suma solicitată este în mărimea a 100 u.c., respectiv fapta în cazul existenței probelor urma a fi calificată în baza art. 324 alin. (4) Cod penal”, sunt întemeiate, iar acțiunile inculpatului Donea Petru urmau a fi reîncadrate anume în baza acestei norme penale.

Reieșind din aceste considerente, am propus soluția conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, de admitere a recursurilor declarate de avocatul Damașcan Oleg în numele inculpatului Donea Petru xxxxx, cu casarea totală a sentinței Judecătoria Vulcănești din 21 decembrie 2016 și a deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 13 martie 2018 cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care, Donea Petru xxxxx urma a fi recunoscut vinovat și condamnat în baza art. art. 324 alin. (4) Cod penal, la pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 2000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice în organele de stat pentru o perioadă de 5 ani.

7. Pe cale de consecință, conducându-mă de prevederile art. 339 alin. (7) Cod de procedură penală, expun și semnez prezenta opinie separată, pe care o anexează la dosar.

Judecător

Timofti Vladimir